

Undantag från stämpling av genomgående frakthandling vid export

Sedan 1 juli 2009 gäller att alla exportdeklarationer måste lämnas in elektroniskt till Tullverket. De måste också skickas in i förväg (föranmälan) och innehålla de uppgifter som krävs för att en riskbedömning ska kunna göras utifrån säkerhet och skydd.

En följd av detta blev att många nationella förenklingar inte skulle kunna användas. I kommissionsarbetet i Bryssel drev Sverige dock igenom att nationella förenklingar fortfarande ska kunna användas under förutsättning att det handlar om *direkt export, d.v.s. att exporttullkontor och utfartstullkontor ligger i samma medlemsstat*. Undantaget gäller till och med den 31 december 2010.

För att företag ska kunna veta när de kan använda sig av sina förenklingar under övergångsperioden måste de alltså veta när en export är direkt.

Ytterligare situationer är bland annat om godset transiteras med ett förenklat förfarande på manifest (nivå 1 och 2) eller om det går på en genomgående frakthandling. Exporten räknas då som direkt eftersom både transiteringen och den genomgående frakthandlingen "tar över" exportförfarandet.

Den genomgående frakthandlingen ska enligt gemenskapsrätten stämplas på utfartstullkontoret (d.v.s. utfartskontoret i Sverige). I vissa fall finns det inget tullkontor vid den hamn eller den flygplats där utfarten från Sverige sker och många företag har frågat hur de ska göra i dessa situationer. Gemenskapsrätten tillåter undantag från kravet på stämpling i de fall som redovisas nedan.

Fartygstrafik

Tillämpningskodex (art 793a.6, 2 stycket) medger undantag från att stämpla den genomgående frakthandlingen om vissa villkor är uppfyllda. För fartygstrafik gäller att exporten antingen sker på en reguljär sjöfartsförbindelse eller att det är en direkt transport ut ur gemenskapens tullområde. En reguljär sjöfartsförbindelse innebär att förbindelsen är regelbundet återkommande, exempelvis att den går på en viss tid eller på vissa bestämda dagar. Inget tillstånd krävs för detta men operatören måste kunna garantera regelbundenheten i verksamheten. Under dessa förutsättningar kan Tullverket avstå från kravet på stämpling av den genomgående frakthandlingen.

Flygtrafik

Undantaget gäller även flygtrafik. Kravet på att operatören ska kunna garantera regelbundenheten i verksamheten gäller även i dessa fall. Tolkningen av vilka flygsändningar som omfattas av undantaget är inte helt självklar. Utifrån ett uttalande från EU-kommissionen i ett arbetsdokument¹ gör Tullverket dock tolkningen att undantaget

- dels omfattar direkta flygningar ut ur gemenskapens tullområde
- dels sådana sändningar som transporteras med bil eller järnväg till en flygplats i en annan medlemsstat för vidare transport med flyg ut ur gemenskapen efter att de tullklarats i Sverige.

I det sistnämnda fallet krävs att manifestet innehåller uppgifter för identifiering av godset, flygningen, tullstatus, etc. Manifestet måste också kunna visas upp för tullmyndigheten vid den slutliga utfarten ur gemenskapen och information om exportsändningarna (MRN) ska finnas tillgänglig för denna tullmyndighet om de så önskar. Någon stämpling av manifestet vid utfartstullkontoret ska då inte krävas.

[Tillämpningskodex \(art 793a.6, 2 stycket\)](#)

¹ Guidelines for export and exit in the context of Regulation (EC) no. 648/2005, TAXUD/2021/2009 rev. 3 av den 13 juli 2009.